

Warszawa, 21 września 2021 r.

Członek Zarządu
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

991100/0240-449/2021

Pan
Sławomir Siwy
Przewodniczący ZZ Celnicy PL
ul. Otmuchowska 50
48-300 Nysa

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 14 września 2021 r. (znak: 55/21) w sprawie nieobciążania funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej w toczących się sporach sądowych dotyczących podstawy wymiaru składek kosztami sądowymi w tym kosztami zastępstwa procesowego, uprzejmie wyjaśniam, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Zakład), jako podmiot należący do sektora finansów publicznych, dysponujący środkami publicznymi pochodzącymi ze składek podlega przepisom ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.) oraz przepisom ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 289, z późn. zm.). Oznacza to, że Zakład odpowiedzialny jest za wpływy i wydatki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest również zobowiązany do pobierania i dochodzenia należności przysługujących Zakładowi, w tym należności cywilnoprawnych z tytułu kosztów zastępstwa procesowego.

W prowadzonych postępowaniach sądowych zainicjowanych przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej wniesionymi od decyzji organu rentowego odwołaniami, wystąpienie o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego jest uprawnionym działaniem Zakładu jako strony sporu, ponoszącej w związku z toczącymi się postępowaniami odwoławczymi koszty

obsługi prawnej. Co istotne jednak, rozstrzygnięcie w przedmiocie zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Zakładu należy do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych orzekającego w danej konkretnej sprawie. Sąd ten, zgodnie z zapisem art. 102 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575, z późn. zm.), może w wypadkach szczególnie uzasadnionych zasądzić od strony przegrywającej proces tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W świetle powyższego, do sądu rozpoznającego spór będzie należeć decyzja w przedmiocie przyznania kosztów zastępstwa procesowego i ich wysokości. Nie ma żadnych przeszkód, by odwołujący się funkcjonariusze składali do sądu wnioski o zastosowanie tego przepisu.

Jednocześnie należy wskazać, że ustawą z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1621), która ma wejść w życie 18 września 2021 r., wprowadzona została do ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021, poz. 423 z późn. zm.) regulacja art. 77a przewidująca możliwość umarzania należności cywilnoprawnych przysługujących ZUS, do których zalicza się także zasądzone koszty zastępstwa procesowego. W związku z powyższym, na indywidulany wniosek funkcjonariusza, Zakład rozpozna możliwość zastosowania tego przepisu w danej sprawie i umorzenia zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego, o ile wystąpią ku temu ustawowe przesłanki.

Z wyrazami szacunku,